

Verslag van de Vogelexcursie naar de Flevopolder en Oostvaardersplassen.

Zaterdag 28 Januari 2023

De traditie is doorgaans dat we in januari een vogelexcursie hebben. Dit jaar had dit even wat voeten in de aarde. Want: de excursie stond gepland op 14 januari, maar de weersverwachtingen voor die dag waren zo belabberd (gehele dag regen) dat wij genoodzaakt waren deze te verplaatsen naar de 28^e Januari.

En achteraf was deze dag goed gekozen. Het was de beste dag van de week.

Het weer: perfect vogelweer, de wind was zwak west 1, weinig bewolking, veel zon en dit alles bij een temperatuur van ongeveer 5 graad. Het kon niet beter voor deze tijd van het jaar!

Maar de deelname viel ontzettend tegen: we gingen met maar 8 personen richting Zwolle.

Onze eerste uitvalbasis was het **Reevediep** nabij Kampen. Het is een nieuwe waterverbinding tussen de IJssel en het IJsselmeer, gerealiseerd in 2019. Via deze geul stroomt het water bij extreme weersomstandigheden via het Drontermeer en Ketelmeer naar het IJsselmeer. Het is een prachtig natuur gebied geworden van 350ha groot met veel rietkragen, bloemrijke graslanden en vele ondiepe watertjes. En dit gebied herbergt uiteraard vele vogels. Je kunt dan ook wel zeggen dat hier altijd wel wat te beleven valt. Ook in de "vogeltrektijd" komen hier vele soorten steltlopers even als tussenstop om te rusten en op te vetten.

Ook deze ochtend zie ik al van verte: er zitten genoeg vogels om te spotten. Na een kop koffie zet ik de telescoop op en begin: Grote zaagbekken, Wulpen, Kieviten, Grauwe ganzen, Kuifeenden, Grote zilverreigers, Tafeleenden, Wintertalingen, Buizerds, Zilvermeeuwen, en Torenvalken, om maar enkelen te noemen. Na bijna drie kwartier is het meeste er wel uit gefilterd en staan er al 22 soorten in mijn notitieboekje.

De tocht gaat verder, we hadden nog meer op het programma. Via mooie boeren polderweggetjes belanden we niet veel later bij de **Roggebotsluis**. Ook hier valt altijd wat te spotten aan vogels en dat was nu ook zo. Op de dijk zien we meerdere vogelaars staan, maar aangezien we geen parkeerplek hebben rijden we iets verder. Hier aangekomen zien we de eerste zonnestralen en de zon breekt snel door.

Snel zet ik mijn vogeltelescoop op: wat een watervogels, tsjonge tsjonge. En met die zon en het licht, het kan niet beter. Al die kleuren van verschillende eenden, het zijn net plaatjes. We staan hier dan ook een hele poos, met als uitschieters toch wel de: Grote zaagbekken, Brilduikers, en Nonnetjes. Wat een verenkleed, adembenemend zo mooi. Ja! Na verloop van tijd moesten we wel verder. En dat gebeurde met vogelaars snelheid uiteraard. Toch waren enkele verkeersdeelnemers het hier niet mee eens en lieten dat luidruchtig horen. We maakten overal stops op parkeerhaventjes langs het gehele traject van **Roggebotsluis, Ketelhaven naar de Ketelbrug**.

Ook werd het bungalowparkje bij Ketelhaven nog even meegenomen. De tocht eindigde op dit traject bij de ketelbrug. Soorten als Futen, Kuifeenden, Torenvalk, Grote mantelmeeuw, Waterhoen, Kolganzen, Bergeenden, Dodaars, en Sijsjes werden onderweg waargenomen. Ook zag Jan nog een Witte kwikstaart onder aan de Ketelbrug. Wat hier ook nog opviel waren de tientallen megagrote betonpoeren in het IJsselmeer water. Hier zullen binnenkort wel grote windmolens op geplaatst worden.

Maar het mooist was toch wel: de balts van enkele tientallen Brilduiker mannen. In dat groepje probeerden de mannen de dames het hof te maken. Een repertoire van maar liefst 14 verschillende bewegingen heeft een mannetje tot zijn beschikking om een vrouwtje te verleiden. Een aantal onderdelen komt vaak terug in zijn hofmakerij (balts). Vaak begint het mannetje de balts met het uittrekken van zijn nek, waarna hij zijn kop omhoog gooit en in de nek legt. Zijn snavel wijst dan de lucht in en hij laat een schrille “ay-iek” roep horen. Vervolgens zwaait hij zijn oranje poten naar achteren en spettert hij water in de lucht. Het vrouwtje herhaalt soms een aantal van zijn bewegingen en laat een snel gekras horen. Meestal maken meerdere mannetjes een vrouwtje het hof, waarna zij een partner uitkiest en de paring plaatsvindt.

Als je, zoals wij, van zo’n schouwspel getuige mag zijn, samen met een mooie lichtinval, dan kan mijn dag niet meer stuk.

Maar bovengenoemd schouwspel waarvan we minutenlang getuige waren, werd toch abrupt afgebroken. Want ineens kwam er vanuit het niets een rubberen speedbootje aangevaren met veel lawaai en herrie. En dan weet je het wel, al die mooie Brilduikers op de wieken! En daar stonden wij dan met onze vogeltelescopen geheel ontdaan. Toch was het fascinerend om dit te mogen meemaken.

We rijden nu naar de **Flevo centrale**, onderweg weinig vogels langs de boerenlandweggetjes in weilanden, akkers en bermen. Wel Vink, Spreeuw en Grote zilverreigers en een enkele Blauwe Jaap. Toch bij een boerderij ook nog Buizerd, Huismus, en Koolmees. Bij de centrale was het ook rustig qua vogels. Enkele Aalscholvers die hun vleugels drogen op hekken en enkele Dodaarzen. Bij de damwanden waar het koelwater in het IJsselmeer stroomt Krakeenden en enkele Grote zaagbekken. Wel ziet Alfred plots als een schicht nog een IJsvogel voorbijvliegen, een mooie soort om toe te voegen.

We gaan verder op weg, via Lelystad naar de **Oostvaardersplassen**. Hier op de Knardijk wel veel watervogels op de plassen, maar door het voor ons verkeert op het water vallende zonlicht kunnen wij amper soorten onderscheiden. We rijden dan ook verder en gaan de Praamweg op naar ons

eerste uitkijkpunt de “Kleine Praambult “. Eenmaal telescopen geïnstalleerd is het speuren naar de vele vogels die er zaten. Ook viel het zonlicht gelukkig goed, dat is ook wel nodig omdat de vogels hier wel een eind weg zitten. Ver van de spoorlijn die onder ons loopt. Nieuwe soorten die wij hier scoren zijn: Zeearenden, Slobeenden, Pijlstaarten, Goudplevieren, Staartmezen en Brandganzen. Maar ook zien wij 2 Vossen en vele Edelherten. Na verloop van tijd toen het meeste eruit gefilterd was reden wij richting “Grote Praambult”. Onderweg houden wij plots stil bij het zien een grote groep kleine vogeltjes in Elzenbomen. Snel kijken: ja hoor! Veel Vinken, Groenlingen en Putters. Op de “Grote Praambult” staan al enkele vogelaars met telescopen in de aanslag. Wij zetten ook onze telescopen in slagvolgorde en het speurwerk kan opnieuw beginnen. Ook hier vele Goudplevieren, zien opnieuw de Adulte Zeearenden maar nu ook vliegend (de vliegende deur), Kieviten en een Blauwe kiekendief (ringtail).

Plots zegt een andere vogelaar: ik zie de Ruigpootbuizerd. Waar dan? Daar en daar. Dus wij ook snel zoeken door onze lenzen, en ja hoor!! Hebbes. Prachtig zittend op de grond in de ruige vegetatie speurend naar prooi en genietend van de zonnestralen die op het verenpak stralen. Niet veel later vliegt hij/zij op en strijkt neer in een lage struik. Nu is ie nog mooier te bewonderen met dat opvallende licht. Wat een mooie roofvogel. Je ziet nu ook goed die bevederde poten bij het inzomen van de telescoop. Minuten lang kijk ik tot hij plots weg vliegt, nu zie ik ook die mooie “polsvlekken “, ook een kenmerk. Hij gaat weer op de grond zitten en we kunnen opnieuw kijken.

De tijd gaat voort en we moeten er een einde aan maken, helaas is het al bijna 16.00 uur. De zon zakt weg en het licht wordt minder. De auto wordt ingepakt en we kunnen wel concluderen dat het een super geslaagde dag was vandaag, met een aantal van 61 verschillende vogelsoorten. Eenieder bedankt.

Groetjes, Gerard Spit.

Foto's Wim Veneman